

18.8.2016

Opetus- ja kulttuuriministeriö  
Kirjaamo  
[kirjaamo@minedu.fi](mailto:kirjaamo@minedu.fi)  
PL 29  
00023 Helsinki

## **Asia: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi eräistä opetustoimen rekistereistä ja valtakunnallisista tietojärjestelmistä**

### **Viite: OKM/24/010/2016**

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry (myöhemmin Arene) kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry kannattaa opetustoimen rekisterien ja valtakunnallisten tietokantojen kehittämistä entistä paremmiksi ja toimivammiksi opiskelijahallinnon, opiskelijoiden opintopolkujen ja korkeakoulujen opiskelijavalintojen sujuvuuden kannalta. Järjestelmien välistä integraatiota on myös syytä kehittää, jotta digitalisoinnista saadaan toiminnallisia hyötyjä korkeakoulujen ja kansalaisten arkeen.

Esityksessä säädettäisiin Opetushallituksen ylläpitämästä palvelusta, jossa oppilas- opiskelija- ja tutkintotietojen sähköisessä käsittelyjärjestelmässä, korkeakoulujen valtakunnallisessatietovarannossa, opiskelijavalintarekisterissä, ylioppilastutkintorekisterissä sekä ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitetussa näyttötutkintojen suoritusrekisterissä olevia opiskeluoikeutta sekä opinto- ja tutkintosuorituksia koskevia tietoja voidaan kerätä, yhdistää ja luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla.

Ehdotuksen mukaan Opetushallitus ylläpitäisi palvelua, jolla voitaisiin kerätä ja yhdistellä tietoja eri järjestelmistä ja tietovarannoista sekä luovuttaa tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla tietoon oikeutetuille viranomaisille laissa säädetyn tehtävän hoitamiseksi sekä rekisteröidyille itselleen tai muulle taholle silloin kun rekisteröity on antanut siihen suostumuksensa.

Arene pitää erittäin tärkeänä, että uudistuksessa turvataan järjestelmien nopea ja ketterä kehittäminen siten, että usean organisaation toiminnan ja opiskelijoiden valintojen aikatauluja sekoittavilta toimintakatkoksilta vältytään. Yhtä lailla tärkeää on huolehtia siitä, että tietoturva on erittäin hyvällä tasolla, kun rekistereitä yhdistetään. Esitetty järjestelmämalli tarkoittaa kuitenkin edelleen sitä, että rekisterit ovat hajautuneena edelleen eri opetuksen järjestäjille, ja vain järjestelmistä kopioidut tiedot ovat uudessa OPH:n ylläpitämässä järjestelmässä. VIRTAtietopalvelun rooli ja merkitys uuden OPH:n rekisterin rinnalla on myös hyvä selkiyttää rekisterinpitäjille lain valmistelussa, jotta päällekkäisiltä tietovarannoilta vältytään.

Esityksen mukaan korkeakoulut toimisivat edelleen tallennetun tiedon rekisterinpitäjinä ja vastaisivat järjestelmään tallennettujen tietojen sisällöstä ja virheettömyydestä. Tietovarannossa korkeakoulut säilyttävät kopiota osasta vastuullaan olevien henkilörekisteriensä tietosisällöstä. Arene pitää tärkeänä, että rekisterien teknisen ylläpidon ja rekisterien ylläpitäjien (esim. korkeakoulut) välinen vastuunjako on selkeä ja se varmistetaan tässä uudistuksessa.

Arene pitää hyvänä kehityksenä mahdollisuutta yhdistää eri koulutusta koskevien rekistereiden tietoja ja luovuttaa niitä myös tarvitseville toimijoille, kuten korkeakouluille ja kansalaisille toimintaa kehittävällä tavalla. Digitaaliset tietovarannot sujuvoittavat jatkossa esimerkiksi opiskelijavalintaprosessia toiselta asteelta korkeakouluopintoihin. Ammattikorkeakoulujen kannalta on erittäin tärkeää, että myös toisen asteen ammatillisen tutkinnon opiskelija- ja tutkintotodistustiedot ovat sähköisesti käytettävissä mahdollisimman pian.

Opetushallituksen ylläpitämän hakujärjestelmän ([www.opintopolku.fi](http://www.opintopolku.fi)) joustava ja nopea kehittäminen on ammattikorkeakoulujen kannalta myös yksi keskeisimmistä uudistamista vaativista toimenpiteistä. Kokemukset Opetushallituksen korkeakouluille tarjoamista hakujärjestelmän palveluista eivät nykyisellään ole parhaat mahdolliset. Ottaen huomioon, että nämä järjestelmät vaikuttavat tuhansien nuorten elämään ja tuottavat ammattikorkeakouluille useiden henkilötyötuntien lisätarpeen, on sen kuntoon saattaminen elintärkeää.

Arene kannattaa rekisterien tietojen yhtenäistämisen mahdollistavan lainsäädännön kehittämistä ja korostaa opiskelijatietojen käyttöön, hallintaan sekä opiskelijavalintaan liittyvien järjestelmien digitaalista kehittämistä mahdollisimman nopealla aikataululla.

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry

Tapio Varmola  
puheenjohtaja

Riitta Rissanen  
toiminnanjohtaja